

A4.1_noiembrie_2022_Studii de caz privind dezvoltarea de abilități emoționale, consilierea socială/ vocațională a preșcolarilor/elevilor din grupul țintă constituit în județul Botoșani, pe categorii de vârstă și nevoi de servicii psiho-sociale, în vederea acordării de suport emoțional/psihologic pe durata implementării proiectului și pe perioada sa de sustenabilitate

STUDIU DE CAZ PRIVIND ABSENTEISMUL SCOLAR

NUMELE ELEVULUI: J.L

SEX: MASCULIN

VARSTA: 14 ANI

MOTIVUL INTOCMIRII PREZENTULUI STUDIU DE CAZ:

Absenteism scolar nemotivat al elevului J.L.

DATE FAMILIALE:

Structura si componenta familiei :

Elevul provine dintr-o familie organizata,de conditie socio-profesionala medie :tatal-J.C .-este angajat ca sofer la T, iar mama - J.O. - are ocupatia de lucrator comercial la M.

Familia J. mai are in intretinere inca 2 elevi minori,in varsta de 8 si respectiv 10 ani, fratii elevului J.L. Aceste date fac ca familia J. sa detina conditii materiale medii, dar satisfacatoare cresterii si educarii celor 3 copii.

Atmosfera si climatul educativ in cadrul familiei J. este unul general pozitiv.

Relatiile normale dintre parinti cat si cele parinti-copii sunt tulburate uneori de mici conflicte interfamiliale datorate unor neajunsuri materiale, dar au caracter temporar. Totusi, datorita programului si conditiilor de lucru ale parintilor, cat si propriei pregatiri modeste, acestia nu se implica activ in demersul educativ al copiilor, plasand scolii acesta responsabilitate in totalitate.

Conditii de munca si viata ale elevului:

J.L. locuieste alaturi de cei 2 frati si parintii sai intr-un apartament cu 3 camere, spatiul locativ fiind amenajat asa incat fiecare membru, in special elevii,sa beneficieze de conditii optime de invatare dar si de petrecere a timpului liber. In urma unei vizite la domiciliu am observat preocuparea constanta a

familiei J. de a-si asigura conditii de trai civilizate, de-a se adapta la noutatile tehnologiei si de a pune la dispozitia copiilor mijloace moderne de invatare si recreere, pe langa cele traditionale. Elevul J.L. a dovedit aptitudini deosebite catre desen si lectura, iar familia n-a ezitat sa-i creeze conditii si mijloace pentru a-si cultiva aceste pasiuni. Elevul J.L. beneficiaza de calculator, internet, televizor cu D.V.D., combina audio, s.a., dar in ultima perioada a aratat ca timpul acordat acestora este unul exagerat, in detrimentul timpului mult mai restrans alocat activitatilor de invatare si de pregatire a temelor.

Influente extrafamiliale: Elevul J.L. a dezvoltat relatii de prietenie cu adolescenti din aceeași grupa de varsta, cu preocupari si interese asemanatoare, ceea ce-i influenteaza modalitatea si durata de petrecere a timpului liber. De exemplu, am observat personal, in calitate de profesor diriginte, cum hobby-uri ale elevului (lectura, desenul), au fost rapid inlocuite de altele mai recente – cele realizate in compania noului grup de covarstnici din care face parte. Acelasi aspect mi l-au sesizat si parintii elevului, care privesc aceasta noua influenta nu ca pe una tocmai constructiva.

DATE MEDICALE:

Inafara de problemele medicale inerente cresterii si dezvoltarii, elevul nu este in evidenta cu afectiuni clinice si/sau cronice. Dezvoltarea fizica este una normala varstei, iar starea sanatatii este buna.

EXPERIENTE RELEVANTE:

1. *Anterioare* : Pe parcursul anului scolar precedent (cls. a IXa), am remarcat aptitudini deosebite ale elevului J.L. la disciplinele umaniste de studiu (limba romana, limbi straine), obiecte socio-umane, cat si inclinatiei artistice legate de arte plastice. Acestea au fost remarcate si de profesorii care predau aceste discipline la cls. a Xa D, ceea ce s-a soldat cu incurajarea elevului de-a participa la diverse concursuri scolare axate pe valorificarea cunostintelor din aceasta sfera.

Pe de alta parte, in ceea ce priveste disciplinele cu profil real, elevul J.L. a reusit cu greu sa faca fata cerintelor curriculare si aceasta numai in urma unui efort considerabil, insotit de rezultate mediocre, la limita promovabilitatii scolare.

2. *Curente* : Inca de la debutul anului scolar prezent, respectiv cls. a Xa, elevul J.L. a inceput sa acumuleze absente nemotivate la disciplinele neagreate de catre acesta, ceea ce a generat o situatie scolara critica in cazul lui : a atras dezaprobarile profesorilor vizati care au considerat o ofensa personala adusa lor ; a fost subiect de dezbatere in cadrul consiliilor profesionale , in sedintele cu parintii si cele cu colectivul clasei a Xa D ; i s-a pus in vedere atat elevului cat si parintilor iminenta unei eliminari sau chiar extratriculari disciplinare, insotita de scaderea notei la purtare conform regulamentului de ordine interioara al

liceului. Mai mult, în calitate de profesor diriginte, am purtat discuții private atât cu elevul, cât și cu părinții, în care am atras atenția asupra comportamentului școlar al elevului, evidențiind consecințele nefavorabile care decurg din aceasta. Atât părinții, cât și elevul au declarat că vor lua măsuri astfel încât să remedieze situația creată, însă până în prezent conduita elevului a rămas neschimbată, ceea ce contribuie zilnic la agravarea situației acestuia.

REZULTATE IN ACTIVITATILE ELEVULUI:

1. Rezultate la învățatura:

Rezultatele la învățatura pe parcursul cls. I-VIII îl încadrează în categoria elevilor « buni », care au dovedit preocupare pentru studiu-mediile generale fiind în jurul notei 8-asa cum reiese din foaia matricolă, iar mediile la purtare pe durata gimnaziului sunt invariabil 10.

Rezultatele la învățatura pe parcursul cls. a IXa au fost fluctuante, însă rezultatele globale pe an de studiu indică adaptare la noul mediu școlar, obținând media generală 8.22, însoțită de media 10 la purtare. Este evidentă totuși următoarea discrepanță: rezultate ridicate la disciplinele cu profil umanist, socio-uman și artistic (medii de 10 și 9), în comparație cu mediile obținute la obiectele de studiu cu profil real și tehnic (5 și 6).

2. Cercuri frecventate de elev :

Elevul J.L. frecvența în mod constant biblioteca liceului, cultivându-și astfel pasiunea pentru lectură, cu mențiunea că mai puțin în cls. a Xa, decât în cls. a IXa. Aptitudinile literare și le-a dovedit atât în sfera curriculară, prin rezultate școlare foarte bune, cât și extracurricular prin participarea la diverse cercuri literare și conceperea unor materiale pentru revista școlii.

De asemenea, elevul J.L. este membru al cercului de arte plastice în cadrul căruia s-a făcut remarcat prin prezentarea unor lucrări inedite, apreciate de profesori și distinse cu premii și mențiuni la diverse concursuri școlare cu acest specific. Toate aceste inclinații deosebite ale elevului au fost demonstrate și recompensate pe parcursul anilor de gimnaziu, dar și pe durata clasei a IXa.

Tot în ceea ce-l privește pe J.L., remarcabilă a fost și participarea la Olimpiada de Cultură Civică – nivelul cls. a IXa, în urma căreia s-a calificat până la faza județeană.

MUNCA INDEPENDENTĂ DESFĂȘURATĂ DE ELEV :

Lectura:

Independent de cerințele școlare curente, elevul J.L. este cunoscut drept un pasionat cititor, *selectand* însă domeniile astfel încât să se încadreze cu precădere în sfera literaturii, a științelor socio-umane și a artelor plastice.

Pe de altă parte, munca independentă în domeniul științelor exacte (*matematica, fizica, etc.*) nu caracterizează activitatea elevului J.L., acesta întâmpinând dificultăți de realizare raportate chiar și la standardele curriculare ale nivelului clasei sale.

Tot independent de sarcinile școlare, elevul preferă să-și folosească timpul și creativitatea elaborând lucrări proprii, care denotă o viziune originală, în sfera *artelor plastice* (desen, pictură, sculptură în lemn).

PROCESELE INTELECTUALE ȘI STILUL DE MUNCĂ

Elevul J.L. prezintă toate caracteristicile unei *inteligente* și ale unei *memorii* dezvoltate corespunzător categoriei sale de vârstă (judecată, înțelegere, pricepere, etc.). Îndeosebi în privința *aptitudinilor speciale* a demonstrat că posedă aptitudini artistice și literare, iar vocabularul său este evident influențat de lecturile parcurse, rezultând un *limbaj* cultivat, expresiv.

Stilul de muncă al elevului este unul temeinic, cu preocupări de adâncire, depășind programa și manualul în ceea ce privește obiectele de studiu preferate, pentru care manifestă și înclinații; însă referitor la disciplinele reale (matematică, fizică, chimie, etc.) și cele tehnice, pe care nu le agreează, stilul de muncă adoptat este unul neglijent, bazat pe improvizație, cu lacune mari în cunoștințe, ceea ce determină un ritm inegal în încercarea de a obține note de trecere. Spre deosebire de disciplinele de studiu preferate pentru care manifestă *sarguintă și creativitate*, vizavi de cele care-i produc dificultăți majore evidențiază o atitudine evazivă, lipsită de inițiativă, stereotipă în abordarea conținuturilor, ceea ce perpetuează insuccesul instalat.

CONDUITA LA LECTII ȘI ÎN COLECTIVUL ȘCOLAR

Conduita elevului la lectii

În timp ce la obiectele de studiu preferate manifestă interes, participă activ și își aduce contribuția personală în realizarea sarcinilor, la disciplinele dificile pentru J.L., acesta este inactiv, participă numai dacă este solicitat, nu este receptiv. Relevant este faptul că exact la aceste discipline problematice pentru el, pe lângă recente abateri comportamentale, a deprins obiceiul absenteismului școlar, nemotivat medical și nejustificat rational, ca reacție de evitare la inadapțarea puternică pe care o resimte.

Activitatea si conduita elevului in colectiv :

Desi este usor retras si interiorizat, participa cu entuziasm la viata colectivului clasei atunci cand este solicitat, mai ales cand sarcinile vizeaza o contributie creativa si libertatea alegerii mijloacelor de exprimare in cadrul unei teme.

Colegii sai il privesc ca pe o persoana individualista, centrata pe propriile sale preocupari si probleme, dar comunica cu el si ii cer sprijinul in realizarea anumitor sarcini.

COMPORTAREA GENERALA A ELEVULUI

Desi nu ridica probleme, in prezent comportarea generala a elevului s-a degradat vizibil comparativ cu cls. a IX a, dar si cu rezultatele la purtare obtinute pe parcursul gimnaziului. Aceasta realitate indica o dezadaptare progresiva si relativ recenta, survenita ca urmare a rezultatelor proaste obtinute la disciplinele cu profil real. Deoarece a incercat, fara succes, sa-si redreseze situatia, atitudinea afisata in prezent este una de dezinteres total, cel putin aparent, fata de obiectele de studiu neagreate de catre elevul J.L. Aversiunea puternica resimtita fata de continuturile acestor discipline, cu evaluarile specifice la care obtine rezultate umiltoare, l-au determinat sa abordeze optiunea absenteismului nemotivat si repetat ca modalitate de sustragere de la toate acestea.

Schimbarile negative in comportamentul elevului au fost aduse la cunostinta parintilor sai, care au declarat ca acelasi fapt l-au observat si ei, intrucat urmarile insatisfactiilor de la scoala se regasesc si in conduita manifestata in timpul petrecut in familie.

TRASATURI DE PERSONALITATE

Firea si temperamentul elevului:

J.L. este predominant *introvertit, melancolic*, usor rezervat, centrat pe preocuparile sale. In privinta *comportamentului*, desi sensibil si retinut, a dovedit reactii neasteptate atunci cand a fost constrans sa realizeze sarcini impuse si rigide. ***Dispozitia afectiva generala*** este caracterizata de interiorizare, melancolie, inclinat spre meditatie

Echilibrul emotiv este fragil, ceea ce ii perturba uneori ritmul activitatilor intreprise.

Trasaturi dominante de caracter: Pozitive-interesat, implicat, cooperant, constiincios.

Negative-evaziv, duplicitar, nonconformist, nesigur, refractar, rezistenta scazuta la stres.

Avand in vedere absenteismul nemotivat al elevului J.L. la disciplinele cu profil real, agravarea situatiei scolare si inadaptarea comportamentala pronuntata a acestuia, am elaborat urmatoarele.

PROPUNERI SI STRATEGII de ameliorare a esecului scolar partial

- Discutii cu parintii elevului J.L. in care am clarificat importanta implicarii si a sprijinului afectiv oferit adolescentului in familie, precum si importanta interesului lor manifestat fata de conduita scolara generala a fiului lor.
- Discutii cu profesorii disciplinelor de studiu problematice pentru elevul J.L., in urma carora am obtinut includerea acestuia intr-un program suplimentar in vederea acoperirii lacunelor in cunostinte.
- Eliminarea decalajului dintre cunostintele elevului si cele dobanbite de colectivul clasei, conform programelor de studiu.
- Atitudine suportiva din partea profesorilor, incurajarea acestuia si intarirea comportamentelor asteptate prin recompense de tip scolar, determinand astfel ca motivatia extrinseca a elevului sa devina una intrinseca.
- Sprijinirea elevului in deprinderea modalitatilor de invatare eficienta si adaptarea acestora stilui sau personal, astfel incat obiectele de studiu dificile pentru acesta sa nu mai fie percepute drept inaccesibile, rigide, ca un factor de stres.
- Inlaturarea aversiunii si dispretului fata de disciplinele de studiu neagreate prin responsabilizarea elevului cu diverse sarcini potrivite lui, exact in desfasurarea acestor ore.
- Prevenirea reluarii comportamentelor nedorite - absenteism, dezinteres, evitare-prin facilitarea unei bune relationari intre J.L. si colectivul clasei, armonizarea relatiilor sale cu colectivul profesoral.
- Includerea elevului J.L. in diverse activitati extrascolare in cadrul carora elevul are initiative, isi manifesta creativitatea si isi pune in valoare aptitudinile sale speciale.
- Intarirea motivatiei de autorealizare personala prin prisma rolului scolii in acest demers; educarea progresiva a aptitudinilor speciale ale elevului J.L.
- Gratificarea fiecarui progres obtinut pe parcursul schimbarii conduitei sale, prin incurajari si recompense.
- Mentinerea unei colaborari permanente cu familia elevului.
- Monitorizarea permanenta a evolutiei scolare si personale a acestuia.